Zorginstituut Nederland

Monitor: Passende Zorg als norm

0-meting

14 mei 2024

| Van goede zorg verzekerd |

Inhoudsopgave

Inleiding 03

Samenhang monitors 04

Over deze monitor 05

Principe 1: waardegedreven en effectief 06

Principe 2: samen en rondom de patiënt 17

Principe 3: dichtbij als het kan, ver weg als nodig 23

Principe 4: focust op gezondheid i.p.v. ziekte 30

Bijlages: Werkagenda 36

Inleiding

Gezondheid is ons grootste goed. Iedereen in Nederland wil kunnen rekenen op goede, toegankelijke en betaalbare zorg. Die zorg staat echter in toenemende mate onder druk.

De zorgsector, de politiek en de samenleving als geheel moeten daarom aan de slag om onze zorg toekomstbestendig te maken.

Om deze ambitie te realiseren hebben een groot aantal partijen in de zorg afspraken gemaakt, die zijn vastgelegd en ondertekend in het Integraal Zorgakkoord.

Monitoring van het IZA

Om een goed beeld te vormen van de effectiviteit van het IZA en tijdig bij te kunnen sturen is het belangrijk om de afspraken en beoogde effecten hiervan te monitoren.

In het IZA is afgesproken om dat op drie niveaus te doen: proces, beweging en doelgroepen. Het proces wordt meegenomen in de kwartaalrapportage van het IZA, de effecten voor de specifieke doelgroepen worden in kaart gebracht door het Zorginstituut (ZIN).

Hieronder geven we een toelichting voor het tweede onderdeel; de ‘beweging’.

Monitoring van de beweging

Met het onderdeel de beweging willen we zicht krijgen op de cruciale veranderingen in de zorg. Bij deze monitor ligt de focus op wat inspanningen (output) vanuit het IZA opleveren en in hoeverre deze inspanningen ons dichter bij onze (lange termijn-) doelen van het IZA brengen.

Voor de monitoring van de beweging zijn vijf thema’s geselecteerd die gemonitord zullen worden, te weten:

a) Meer concentratie van hoog-complexe zorg en meer spreiding van basiszorg;

b) Sterkere eerste lijn;

c) Meer regionale samenwerking;

d) Meer hybride zorg;

e) Passende zorg als norm.

Samenhang monitors

De deelmonitor ‘Passende Zorg als norm’ hangt als een paraplu boven de andere deelmonitors en geeft inzicht in de voornaamste trends en veranderingen aan de hand van de principes van Passende Zorg.

De trends en veranderingen vanuit ‘Passende Zorg als norm’ beslaan de volle breedte van de zorg. De effecten hiervan vertalen zich door op regionaal niveau. Het versterken en verbeteren van regionale samenwerking is hierbij cruciaal. Dit wordt inzichtelijk gemaakt in de deelmonitor ‘Regionale samenwerking’.

De deelmonitors ‘Concentratie en spreiding’ en ‘Hybride zorg’ zoomen in op twee instrumenten om de beweging naar passende zorg als norm te versnellen.

De concentratie en spreiding van zorg en de plaats waar dit geleverd wordt (fysiek, digitaal, hybride), vloeit voort uit het Passende Zorg principe om zorg dichtbij als het kan en ver weg als het moet te leveren.

Beide ontwikkelingen zijn van belang om passende zorg goed invulling te kunnen geven maar zijn ook sterk afhankelijk van goede regionale samenwerking.

Het laatste stukje van de puzzel, om de korte-termijn veranderingen voortkomend uit het IZA te monitoren, ligt bij de deelmonitor ‘Sterkere eerste lijn’.

Het belang van de transitie naar passende zorg in de eerste lijn is zeer groot en daarom is ervoor gekozen om hier een aparte deelmonitor op in te zetten. Hierin zullen, toegespitst op de eerste lijn, ten minste alle onderwerpen uit de vier andere deelmonitors terugkomen.

Voortgang en gebruik monitors van de beweging

De afgelopen periode zijn per thema voorstellen uitgewerkt in afstemming met de IZA-partijen. De volledige monitor zal in 2024 een eerste resultaat (nulmeting) opleveren. De monitoring van de beweging zal niet in een keer staan, maar zal in de loop van de tijd doorgroeien.

De verwachting is dat vanaf de tweede helft van de looptijd van het IZA (2024) deze rapportage jaarlijks zal terugkomen als verdieping van de meer operationele kwartaalrapportage. Daarbij zien we ook de meerwaarde voor het gebruik van deze monitor voor mogelijke vervolgstappen na de looptijd van het IZA.

Bij de vormgeving van dit onderdeel houdt VWS naast de diepere analyses van de beweging voor de thematafel ook rekening met een overstijgende weergave. Ook gezien de motie en behoefte van de Tweede Kamer om op basis van een vijftal kernindicatoren te komen tot een overzichtelijke weergave van de ontwikkeling van het IZA (Kst. 31 765, nr. 820). Hierbij wordt gedacht aan een samenvatting van de 5 onderdelen van de IZA beweging monitor.

Over deze monitor

De monitor ‘Passende Zorg als norm’ maakt inzichtelijk in hoeverre IZA-partijen de verschuiving of beweging naar Passende Zorg realiseren. Het gaat enerzijds om een toename van Passende Zorg en anderzijds om een afname van niet-Passende Zorg.

De monitor poogt te laten zien op welke thema’s de beweging de goede kant op gaat, en waar nog extra impulsen nodig zijn om te komen tot de nieuwe ‘norm’. Vanwege de omvang van het gebied dat ‘Passende Zorg’ beslaat, is gekozen om deze monitor te beperken tot de vier principes uit het Kader Passende Zorg:

- Is waardegedreven en effectief
- Komt rondom en samen met de patiënt tot stand
- Vindt dichtbij de patiënt plaats en als nodig verder weg
- Focust op gezondheid in plaats van ziekte

Er zijn verschillende indicatoren ontwikkeld die fungeren als proxy voor elk principe van Passende Zorg. De monitor kijkt naar de zorg in volle breedte; de indicatoren hebben betrekking op alle zorgdomeinen en waar relevant ook op het sociale domein.

Kanttekening hierbij is dat de monitor alleen gebruikmaakt van bestaande data en registraties, om extra administratieve lasten te voorkomen.

De consequentie hiervan is dat een groot deel van de data betrekking heeft op de medisch specialistische zorg.

Uitdagingen

Passende Zorg draait om een andere manier van zorg vragen, leveren, organiseren en financieren. Het IZA zegt hierover: ‘Om de zorg met elkaar toegankelijk te houden, is een brede transformatie nodig waar alle partijen vol op inzetten.’ De beweging naar Passende Zorg is daarmee een beweging naar een andere, nieuwe realiteit. Die realiteit is deels zichtbaar, maar moet ook nog verder ingekleurd en vormgegeven worden.

Anderzijds draait Passende Zorg ook veel om de gesprekken en keuzes die bijvoorbeeld tussen patiënt en zorgverlener en tussen zorgverlener en zorgverzekeraar plaatsvinden. Dit maakt dat de principes van Passende Zorg lastig te operationaliseren zijn, waardoor het meten van de voortgang van Passende Zorg als norm in het geheel uitdagend is.

Daarnaast betekent de randvoorwaarde om geen nieuwe registraties op te starten dat de voorgestelde indicatoren vaak proxies zijn en niet de ideale maten. Dat benadrukt het belang om de context en duiding van de data in het oog te houden voor het trekken van conclusies.

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Wat betekent dit?

Waardegedreven betekent dat zorg waarde moet toevoegen aan gezondheid en kwaliteit van leven van mensen, tegen een redelijke inzet van geld, personeel en grondstoffen. Het gaat dus niet alleen om medische resultaten en kosten, maar ook om aspecten die voor de patiënt belangrijk zijn zoals pijn of gemoedstoestand na een behandeling.

Bewezen effectieve zorg is zorg die voldoet aan het wettelijke criterium ‘de stand van wetenschap en praktijk’.

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Status pakketagenda 2023-2025; implementatie van onderwerpen

Status	Deel 1: nieuwe onderwerpen aangedragen en geprioriteerd
Gestart	11
Gepauzeerd	2
Afgerond	
Totaal	13

- Van deel 2, lopende en voorgenomen onderwerpen bekend vóór het pakketagenda-traject, zijn er 10 afgerond

Toelichting

Zorginstituut Nederland heeft samen met zorgprofessionals, patiëntvertegenwoordigers en zorgverzekeraars de pakketagenda samengesteld. Hierop staan onderwerpen die passende zorg moeten gaan bevorderen en niet-passende zorg moeten tegengaan. Ook de uitvoering van de pakketagenda gaat in samenwerking. De verwachte winst zit vooral in verbetering van het schaars beschikbare personeel.

Over

Bron: ZINL, op basis van halfjaarlijkse update naar BO IZA
Jaar: peildatum december 2023

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Status ZE&GG implementatieagenda onder NVZ instellingen

Jaar	Percentage
2022	82%

Toelichting:

Gemiddelde implementatiegraad van de onderwerpen op de ZE&GG implementatieagenda voor NVZ-instellingen. Het wordt beschouwd als geïmplementeerd als deze NVZ-instellingen een door de zorgverzekeraars goedgekeurd implementatieplan hebben opgesteld. In de analyse zijn de NVZ-instellingen meegenomen waarvoor >10 onderwerpen relevant zijn.

Over

Bron: ZE&GG Implementatieagenda
Jaar: 2022

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 **'Beter doen' handelingen**
2.4 **'Beter laten' handelingen**
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Absoluut aantal 'Beter doen' en 'Beter laten' handelingen per sector

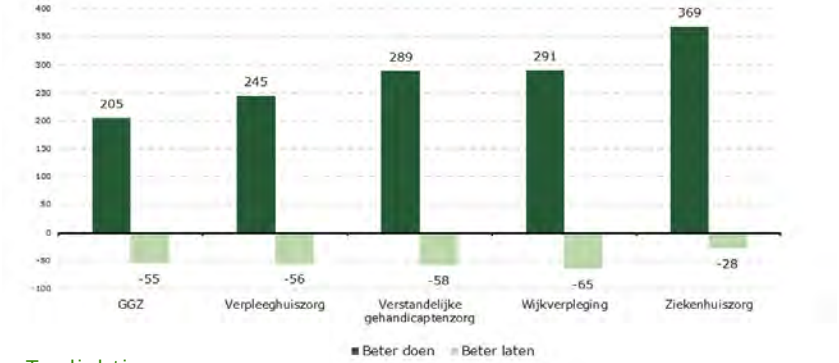

Toelichting

'Beter laten' gaat over verpleegkundige handelingen waarvan is aangetoond dat deze niet werken of zelfs schade veroorzaken. 'Beter doen' gaat over handelingen die bewezen leiden tot beter kwaliteit van zorg, maar die nog niet (altijd) gedaan worden. Dit gaat om de handelingen die zijn vastgesteld en worden verspreid onder verpleegkundigen. Er geen data bekend over implementatie van deze handelingen.

Over

Bron: V&VN – Beter doen/Beter laten handelingen
Jaar: De cijfers komen uit 2023

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Implementatiegraad van de verbeterafspraken uit de Passende Zorg Verbetertrajecten

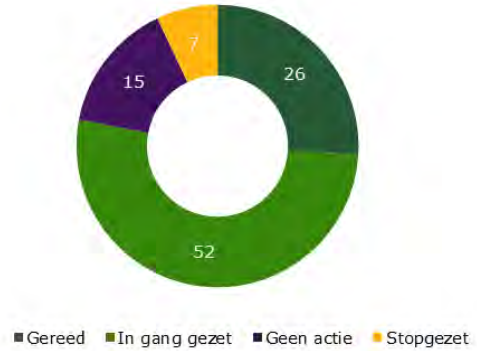

Toelichting

Voorheen de Zinnige Zorg trajecten. De cijfers gaan alleen over het derde en laatste implementatiejaar van de Verbetertrajecten, en zijn een opstelsom van alle Verbeteracties uit alle Verbetertrajecten samen.

Over

Bron: Voortgangsrapportage implementatiefase 2023 – ZIN
Jaar: De cijfers komen uit 2023

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Resultaten

Status van de doorvertaling van de Signalementen

Signalement PZ voor mensen met psychische problemen
- Plan van Aanpak is afgerond en eerste acties zijn uitgevoerd of in gang gezet

Signalement PZ voor mensen met hart- en vaatziekten
- Verkenning inrichting passende zorg rondom cardiovasculair risico management, wat 3 miljoen mensen raakt.
- Verkenning transformatieve praktijken binnen de netwerken Connect en het CVA-kennisnetwerk. Dit valt onder het programma Passende Zorgpraktijken.

Signalement PZ voor mensen met kanker: netwerk en expertzorg
- De kwartiermaker Hans Nijman - in opdracht van ZIN, en samen met partijen – heeft het 'Plan van aanpak Passende zorg in oncologieregio's opgesteld
- Uitvoering is gestart en resultaten worden op vier werktafels, waaronder Concentratie en Spreiding, uitgewerkt.

Toelichting
De uitvraag is een momentopname. Gezien de ontwikkelingen binnen de Signalementen kan het zijn dat de status inmiddels verouderd is.

Over
Bron: Uitvraag projectleiders Signalementen ZIN
Jaar: Peildatum maart 2024

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Status van de Passende Zorgpraktijken

- 14 praktijken geselecteerd en gepubliceerd
- Op drie thema's werkt ZIN aan het faciliteren, stimuleren en aanjagen van de praktijken
- Het eerste thema waarmee is gestart is Samen Beslissen mede op basis van de praktijk 'Passend behandelplan'

Toelichting:
Met het programma 'Passende zorgpraktijken' helpt Zorginstituut Nederland passende zorg te versnellen, samen met alle zorgpartijen in Nederland. Passende zorgpraktijken zijn voorbeelden uit de praktijk die zichtbare impact hebben op meer mensgerichte, houdbare en duurzame zorg.

Over
Bron: programma Passende Zorgpraktijken
Jaar: Peildatum maart 2024

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Percentage gemeenten in Kansrijke start die ofwel in een coalitie zitten of hiermee zijn gestart

Status deelname Kansrijke start	Percentage
In lokale/regionale coalitie	61
Gestart me aangaan coalitie	19

Toelichting

Een coalitie binnen Kansrijke Start is een samenwerking tussen professionals in het medisch en sociaal domein onderling om de lokale ketenaanpak te versterken.

Over

Bron: Monitor Kansrijke Start, RIVM
Jaar: 2022

Passende Zorg is waardegedreven en effectief

Indicatoren

2.1 Implementatie pakketagenda
2.2 Implementatie ZE&GG onderwerpen
2.3 'Beter doen' handelingen
2.4 'Beter laten' handelingen
2.5 Doorvertaling Passende Zorg verbetertrajecten
2.6 Doorvertaling van Signalementen
2.7 Passende Zorgpraktijken
2.8 Coalities Kansrijke start
2.9 Transparantiekalender

Cijfers en resultaten

Aantal indicatoren op de Transparantiekalender naar zorgdomein

Zorgdomein	Aantal
MSZ	667
GGZ (LKS) &VZ	22
Geboortezorg	34
Kraamzorg	11
Revalidatie	60
Verpleeghuiszorg	19
Wijkverpleging	10

Toelichting:
De MSZ cijfers gaan over alle indicatoren én subindicatoren. De totalen hiervan worden door ZIN apart bijgehouden. De cijfers van de overige sectoren gaan alleen over indicatoren (geen subindicatoren) en zijn handmatig geteld.

Over
Bron: Transparantiekalender ZIN, Zorginzicht.
Jaar: 2022

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Wat betekent dit?

‘Samen met en rondom de patiënt’ betekent dat patiënt en zorgverlener samen een besluit nemen over de beste zorg. Dit is zorg die past bij de persoonlijke situatie, behoeften en wensen van de patiënt. Het is belangrijk om voldoende tijd en aandacht te hebben voor dit besluitvormingsproces, zodat de verschillende opties besproken kunnen worden.

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Indicatoren

2.1 Samen beslissen in ziekenhuizen

2.2 Samen beslissen in de huisartsenzorg & MSZ

2.3 Samen beslissen in de GGZ

2.4 Samen beslissen in de wijkverpleging

2.5 Beschikbaarheid Samen Beslissen producten

Cijfers en resultaten

Aantal instellingen dat een cijfer rapporteert over ervaren mate van Samen Beslissen door patiënten en de gemiddelde score naar type instelling

	Aantal instellingen	Gemiddelde score
Algemene ziekenhuizen	17	87,6
Gespecialiseerde ziekenhuizen	4	88,5
Universitair Medisch Centra	7	89,4

Toelichting

Ziekenhuizen houden bij of artsen en patiënten samen beslissingen maken. Door patiënten te vragen naar hun ervaringen en een cijfer tussen 0-100 te geven over de mate waarin zij ervaren samen beslissingen te maken.

Over

Bron: Ziekenhuischeck.nl, Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
Jaar: Peildatum van deze cijfers is Q4, 2023

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Indicatoren

2.1 Samen beslissen in ziekenhuizen

2.2 Samen beslissen in de huisartsenzorg & MSZ

2.3 Samen beslissen in de GGZ

2.4 Samen beslissen in de wijkverpleging

2.5 Beschikbaarheid Samen Beslissen producten

Cijfers en resultaten

Mate van ervaren samen beslissen in de huisartsenzorg en MSZ door patiënten en cliënten

Jaar	Totaalscore gezamenlijke besluitvorming
2022	68

Toelichting

Het NIVEL bevraagt een patiëntenpanel over de ervaren mate van samen beslissen. De schaal loopt van 0-100.

Over

Bron: Nivel kerncijfers 'Gezondheid en zorg vanuit het perspectief van de burger'.
Jaar: 2022

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Indicatoren

2.1 Samen beslissen in ziekenhuizen

2.2 Samen beslissen in de huisartsenzorg & MSZ

2.3 Samen beslissen in de GGZ

2.4 Samen beslissen in de wijkverpleging

2.5 Beschikbaarheid Samen Beslissen producten

Cijfers en resultaten

Mate van ervaren samen beslissen in de GGZ & VZ en wijkverpleging door patiënten en cliënten

GGZ	Wijkverpleging	
Kon u meebeslissen over uw behandeling? (0-5)	*In hoeverre nemen zorgverleners uw wensen mee? (0-10)*	*In hoeverre past de zorg bij de manier waarop u wilt leven? (0-10)*
4,3	8,6	8,5

Toelichting:
Voor de GGZ loopt de schaal van 0-5, voor wijkverpleging loopt schaal van 0-10

Over
Bron: Transparantiekalender ZIN, GGZ & VZ indicatoren ; wijkverpleging PREM indicatoren.
Jaar: 2022

Passende Zorg komt samen met en rondom de patiënt tot stand

Indicatoren

2.1 Samen beslissen in ziekenhuizen

2.2 Samen beslissen in de huisartsenzorg & MSZ

2.3 Samen beslissen in de GGZ

2.4 Samen beslissen in de wijkverpleging

2.5 Beschikbaarheid Samen Beslissen producten

Cijfers en resultaten

Aantal beschikbaar gekomen producten in 2022 uit de subsidieregeling Samen Beslissen, naar type

Type producten	Aantal
Trainingen	1
Ondersteunende producten	8
Totaal	9

Toelichting

Het gaat hier om de producten die beschikbaar zijn gekomen in 2022; dit zijn meestal producten die zijn ontwikkeld in voorgaande jaargangen van de subsidieregeling. De data heeft alleen betrekking op producten opgeleverd binnen de subsidieregeling. De omvang van de producten buiten de regeling is onbekend.

Over

Bron: Monitor subsidieregeling 'Leren gebruiken van uitkomstinformatie voor Samen Beslissen' ZIN.
Jaar: 2022

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Wat betekent dit?

Zorg op de juiste plek betekent zorg *verplaatsen* naar dichterbij als het kan – bijvoorbeeld als korte lijnen met het sociaal domein van belang zijn - en verder weg als het moet – bijvoorbeeld vanwege kwaliteitseisen of schaars personeel. Het betekent ook zorg *vervangen* door nieuwe vormen van zorg zoals e-Health, en zorg *voorkomen* die niet passend is.

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor lage MSZ aandoeningen

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Poliklinische zorg buiten het ziekenhuis

Jaar	Percentage
2022	25,9

Toelichting

De NVZ heeft enkele indicatoren die zij gebruiken om de beweging naar meer hybride zorg te monitoren. Eén daarvan is het percentage poliklinische zorg dat buiten het ziekenhuis plaatsvindt.

Over

Bron: NVZ factsheet hybride zorg (2023)
Jaar: 2022

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor lage MSZ aandoeningen

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Aandeel zorgaanbod dat in het afgelopen jaar vervangen is door digitaal of hybride aangeboden zorg, volgens zorgverleners

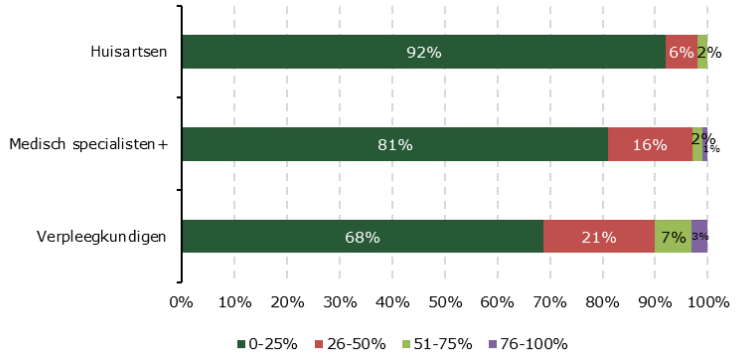

Toelichting

Aan zorgverleners werd uitgevraagd in welke mate (0-100 procent) de zorg die zij de afgelopen twaalf maanden hebben verleend, reeds vervangen is door digitale zorg.

Over

Bron: E-healthmonitor 2023, data overgenomen uit de IZA deelmonitor 'Naar meer hybride zorg'
Jaar: 2023

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor lage MSZ aandoeningen

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

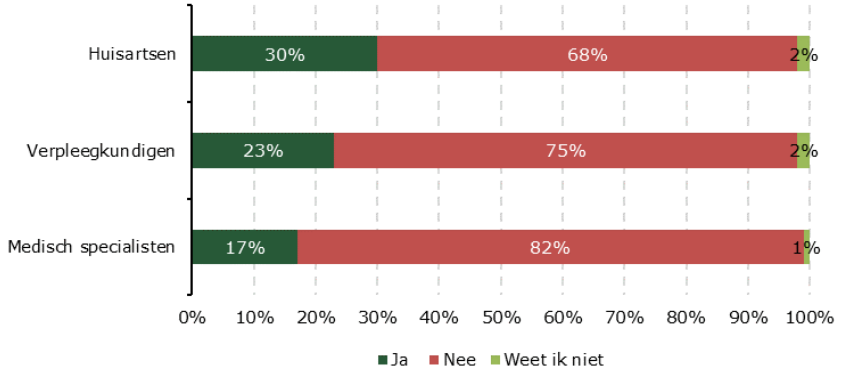

Toelichting

Percentage zorgverleners dat telemonitoring heeft ingezet als onderdeel van de zorg voor patiënten in 2022-2023

Over

Bron: E-healthmonitor 2023, data overgenomen uit de IZA deelmonitor 'Naar meer hybride zorg'
Jaar: 2023

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor laag complexe MSZ

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Mediane reisafstand en −duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor vier laag complexe operaties

Type laag complexe operatie	Mediane reisafstand in kilometers (IQR*)	Mediane reisduur in minuten (IQR*)
Operatie bij cataract	20,6 (7,5 − 51,8)	22,0 (12,7 − 40,6)
Operatie bij liesbreuk	15,5 (6,2 − 34,0)	18,4 (11,1 − 30,2)
Knieprothese bij knieartrose	23,1 (9,3 − 62,6)	24,1 (13,6 − 46,0)
Heupprothese/operatie bij heupfractuur	9,9 (4,6 − 20,9)	14,6 (9,0 − 22,3)

Toelichting

Omdat de gehele laag complexe MSZ veel verschillende zorg omvat en dit de interpretatie van de resultaten bemoeilijkt, is ervoor gekozen vier veelvoorkomende ingrepen te selecteren. Hiervoor is de mediane reisafstand en -duur berekend op basis van de postcode van de patiënt en de postcode van het behandelend ziekenhuis.

Over

Bron: Vektis MSZ declaratiebestand en Vektis AGB-code bestanden
Jaar: 2022
*IQR, interkwartielafstand

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor lage MSZ aandoeningen

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Mediane reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk waar de patiënt staat ingeschreven

Mediane reisafstand in kilometers (IQR*)	Mediane reisduur in minuten (IQR*)
1,4 (0,0 – 3,4)	4,0 (0,0 – 7,5)

- 44% van de patiënten woont in hetzelfde postcodegebied als waar de huisartsenpraktijk gelegen is

Toelichting

De mediane reisduur- en afstand is berekend op basis van de postcode van de patiënt en de postcode van de huisartsenpraktijk waar de patiënt staat ingeschreven.

Over

Bron: Vektis Huisartsenzorg
Jaar: 2022
*IQR, interkwartielafstand

Passende Zorg vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig

Indicatoren

4.1 Hoeveelheid zorg die dichtbij de patiënt plaatsvindt i.p.v. fysiek op de poli

4.2 Gedeelte van de zorg dat vervangen is door digitale zorg in het afgelopen jaar

4.3 Gebruik van digitale zorg door zorgverleners

4.4 Reisafstand en –duur die de patiënt moet afleggen naar de zorginstelling voor lage MSZ aandoeningen

4.5 Reisafstand en -duur die de patiënt moet afleggen van het woonadres tot het adres van de huisartsenpraktijk

4.6 Wachtlijsten langdurige zorg

Cijfers en resultaten

Aantal wachtenden op langdurige zorg naar sector

Sector	Aantal
GGZ	679
Gehandicaptenzorg	1.839
Verpleging en verzorging	18.157
Totaal	20.675

Over

Bron: Zorgcijfersdatabank.nl
Jaar: Peildatum januari 2022

Passende Zorg focust op gezondheid i.p.v. ziekte

Passende Zorg focust op gezondheid i.p.v. ziekte

Wat betekent dit?

Zorg gaat niet primair over ziekte, maar juist over het leven van mensen. Dit vraagt om aandacht voor andere levensterreinen. Bijvoorbeeld de invloed van de fysieke en sociale leefomgeving op gezondheid. Preventie en het versterken van veerkracht zijn ook onderdeel van dit principe.

Passende Zorg focust op gezondheid i.p.v. ziekte

Indicatoren

5.1 Het percentage mensen dat zijn of haar gezondheid als goed of zeer goed ervaart

Cijfers en resultaten

Het percentage mensen dat zijn of haar gezondheid als goed of zeer goed ervaart naar leeftijd

Leeftijd	Percentage
0-12	96,7
12-16	92,2
16-20	85,7
20-30	80,5
30-40	82,1
40-50	77,0
50-55	73,0
55-65	68,5
65-75	66,5
75 jaar of ouder	55,6
Totaal	77,2

Toelichting

Percentage personen met antwoordcategorie 'goed' of 'zeer goed' op de vraag: 'Hoe is over het algemeen uw gezondheid/de gezondheid van uw kind? Voor kinderen tot 12 jaar wordt deze vraag beantwoord door één van de ouders of verzorgers

Over

Bron: CBS Statline, gezondheidsenquête
Jaar: 2022

Bijlages

Onderwerpen voor 1-meting (2025)

Waardegedreven en effectief
Minimale en maximale verwachte budgetimpact ten gevolge van uitbreiding, voorkomen uitbreiding en beperking van het basispakket naar resultaten proof-of-concept Zorginstituut voor standpunten, GVS-adviezen en pakketadviezen.
Verwachte nieuwe bronnen zoals informatie over kwaliteit van zorg binnen de verpleeghuiszorg en wijkverpleging (op basis van Generiek Kompas)
Includeren van indicatoren op basis van een derde partij (I2I) over doelmatigheid van zorg in ziekenhuizen op basis van praktijkvariatie
Verkenning relevante indicatoren uit NVZ monitor

Komt samen en rondom de patiënt tot stand
Voor het aanspreken van meer zorgdomeinen zou het Zorgpanel van de Patiëntenfederatie een goede bron kunnen zijn
Informatie over type en implementatie van samen beslis hulpmiddelen via Patiëntenfederatie (bijv. gebruik van e-learnings/toolkit)
Verkenning PREM vragenlijsten per sector met de respectievelijke beroepsgroepen
Mogelijk uitsplitsen van indicator ‘implementatie verbeterafspraken van passende zorg verbetertrajecten’ naar verbeterafspraken m.b.t. samen beslissen

Onderwerpen voor 1-meting (2025)

Vindt dichtbij plaats als het kan en ver weg indien nodig
Mogelijke kruisbestuiving van relevante indicatoren vanuit GALA-monitoring of WOZO-monitoring
Verkenning indicator ‘aantal declaraties van de coördinatiefunctie wijkverpleegkundige onder de Zvw’
Refereren naar of kopiëren van data over volumenormen in de oncologie (via Transparantieportaal Zorg – ZN)

Focust op gezondheid i.p.v. ziekte
Voor een meer volledig beeld indicatoren m.b.t. preventie(activiteiten), informele zorg en zelfredzaamheid, en JOGG
Meenemen bronnen en indicatoren uit Leefstijlcoalitie
Meenemen regioplannen m.b.t. relevante indicatoren
‘Informele zorg’ en ‘zelfredzaamheid’ mogelijk meenemen in lopende enquêtes (want moeilijk te operationaliseren)
‘Voeren van leefstijlgesprek’ en ‘ervaren effect van leefstijlgesprek’ mogelijk meenemen via Patiëntervaringsmonitor of Patiënttevredenheidsonderzoek
‘Aantal stoppen met roken programma’s dat gevolgd is’ als mogelijke procesindicator
‘Aantal keer dat op thuisarts informatie over leefstijl geraadpleegd wordt’ als mogelijke indicator
‘Aantal programma’s Positieve Gezondheid’ (mogelijk opvragen bij Institute of Positive Health)

Uitgevoerd door het Zorginstituut

Versie: mei 2024